

Sygn. akt III AUa 1318/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 czerwca 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: SSA Mirosław Godlewski

Sędziowie: SSA Beata Michalska

del. SSO Joanna Baranowska (spr.)

Protokolant: st. sekr. sąd. Patrycja Stasiak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 24 czerwca 2015 r. w Ł.

sprawy **J. M.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.**

o emeryturę pomostową

na skutek apelacji J. M.

od wyroku Sądu Okręgowego w Płocku

z dnia 6 października 2014 r. sygn. akt VI U 365/14

zmienia zaskarżony wyrok i poprzedzającą go decyzję organu rentowego i przyznaje J. M. prawo do emerytury pomostowej od dnia 1 grudnia 2013 r.

Sygn. akt III AUa 1318/14

UZASADNIENIE

J. M. w dniu 13 lutego 2014r. wniósł odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 05 lutego 2014r., znak (...) odmawiającej mu prawa do emerytury pomostowej. Zaskarżając powyższą decyzję w całości, wniósł o jej zmianę. W uzasadnieniu podał, że wykonywał pracę w warunkach szczególnych w okresie od 15.10.1974r. do 30.06.1990r. podczas zatrudnienia w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie Handlu (...) na stanowisku radiotechnika, która została wymieniona w Wykazie A dział XIV pkt 4 – prace narażające na działalność promieniowania jonizującego oraz na działanie pól elektromagnetycznych w zakresie 0,1 do 300 000 MHz w polu zagrożenia.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu swojego stanowiska organ rentowy wskazał, że ubezpieczonemu nie przysługuje prawo do świadczenia, ponieważ nie wykazał 15 lat pracy wykonywanej w warunkach szczególnych w rozumieniu art.3 ust.1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych oraz przed dniem 01.01.1999r. nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 32 i 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Wyrokiem z dnia 6 października 2014r. w sprawie sygn. akt VIU 365/14 Sąd Okręgowy oddalił odwołanie.

Powyższe rozstrzygnięcie zapadło w następującym stanie faktycznym:

J. M., ur. (...) ma ukończone (...) lat. Wnioskiem z dnia 12.12.2013r. ubezpieczony domagał się przyznania prawa do emerytury pomostowej. We wniosku wskazał, że wykonywał pracę w warunkach szczególnych wymienioną w załączniku nr 1 poz. 38 ustawy o emeryturach pomostowych w wymiarze 15 dni, będąc zatrudnionym w Zakładzie Usług (...) od 04.10.2013r. Ubezpieczony legitymuje się stażem pracy wynoszącym 39 lat, 1 miesiąc i 2 dni. W okresie od 15.10.1974r. do 30.06.1990r. odwołujący był zatrudniony w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie Handlu (...) w P. na stanowisku teleradiomechanika. W tym okresie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę polegającą na naprawie kineskopowych odbiorników telewizyjnych, głównie kolorowych typu R., Elektron, Jowisz, N., H.. Odwołujący dokonywał tych napraw przy pomocy rąk, w bliskiej odległości od sprzętu, przy otwartej obudowie. Podczas lutowania wydzielaly się opary z cynku i kalafonii. Miejsmem pracy ubezpieczonego był początkowo punkt napraw przy ul. (...) w P. , potem punkt przy ul. (...). W czasie pracy odwołujący był narażony na działanie promieniowania jonizującego i pól magnetycznych z zakresu od 0,1 do 300 000 MHz. Wynikało to z konstrukcji i zasad działania odbiorników kineskopowych oraz zjawisk fizycznych zachodzących w tym sprzęcie. Odwołujący nie miał przerw w zatrudnieniu, nie zajmował się naprawami odbiorników radiowych. Od 1990r. odwołujący prowadzi działalność gospodarczą w zakresie napraw sprzętu RTV.

W dniu 05.02.2014r. organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję .

Powyższych ustaleń faktycznych Sąd Okręgowy dokonał na podstawie dokumentów z akt organu rentowego oraz dokumentów z archiwalnych akt osobowych, zeznań świadków i ubezpieczonego, które uznał za zupełne, wzajemnie się uzupełniające i znajdujące potwierdzenie w pozostałym materiale dokumentarnym zebranych w sprawie.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał odwołanie za bezzasadne wskazując, że ustawa z dnia 18 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2008r. nr 237 poz.1656), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2009r. uregulowała kwestie przesłanek nabycia prawa emerytury w dwóch o zasadniczym znaczeniu przepisach- art. 4 i art. 49. Przepisy te, z wyłączeniem art. 5-12, regulują tzw. ogólne zasady nabywania prawa do świadczenia.

Sąd Okręgowy przytoczył treść art. 4 ustawy, zgodnie z którym prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.;
- 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 5) przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- 6) po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Na podstawie natomiast art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która:

- 1) po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 2) spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12;

3) w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3. W każdym z wymienionych przypadków istnieje wymóg ich łącznego spełnienia.

Sąd Okręgowy podniósł, że wykładania językowa wyżej przytoczonych przepisów nie pozostawia przy tym wątpliwości, iż podstawowym kryterium różnicującym przesłanki, jakie powinien spełnić ubezpieczony ubiegający się o emeryturę pomostową, uzależnione są od okoliczności wykonywania, bądź niewykonywania pracy szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 (zw. dalej „nowym wykazem”). Granicznym punktem czasowym pozostaje wskazana przez ustawodawcę data 31 grudnia 2008r., a zatem prawo do emerytury pomostowej dla osób, które wykonywały pracę w warunkach szczególnych w rozumieniu nowego wykazu również po wymienionej dacie podlega ustaleniu w trybie art. 4 ustawy. W przypadku ubezpieczonych, którzy przed wejściem w życie ustawy o emeryturach pomostowych nie świadczyli pracy w takich warunkach, właściwym trybem pozostaje art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych. Ponieważ poza jakimkolwiek sporem jest, że ubezpieczony po dniu 31 grudnia 2008r. wykonywał przez 15 dni pracę w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych, kwestia ustalenia prawa odwołującego do świadczenia podlega rygorom wynikającym z art. 4 ustawy.

Sąd Okręgowy wskazał, że odwołujący wywodził, iż celem ustalenia uprawnienia do emerytury pomostowej wystarczającym jest wykazanie 15-letniego stażu pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu dotychczasowych przepisów- rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze. Stanowisko to nie jest trafne w świetle ukształtowanej w orzecznictwie wykładni. W uzasadnieniu wyroku z dnia 13 marca 2012 r., II UK 164/11, LEX nr 1171289 Sąd Najwyższy wskazał, że warunkiem skutecznego ubiegania się o emeryturę pomostową w świetle wykładni językowej art. 4 i 49 ustawy, jest legitymowanie się określonym stażem pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze (w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych lub dotychczasowych przepisów) oraz kontynuowanie pracy w tych warunkach po wejściu w życie ustawy, a więc po 1 stycznia 2009 r. W przypadku kiedy osoba ubiegająca się o to świadczenie nie kontynuuje pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze i legitymuje się w związku z tym jedynie stażem pracy "szczególnej" według poprzednio obowiązujących przepisów, może nabyć prawo do "nowego" świadczenia jedynie wówczas, gdy dotychczasowy staż pracy (okres prac) można kwalifikować jako prace w warunkach szczególnych w rozumieniu dziś obowiązujących przepisów (art. 3 ust. 1 ustawy) lub o szczególnym charakterze (art. 3 ust. 3 ustawy). Innymi słowy brak podstaw prawnych do przyznania emerytury pomostowej ubezpieczonemu, którego dotychczasowy okres pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze, dziś nie może być tak kwalifikowany. Tożsame stanowisko zajął Sąd Apelacyjny w Lublinie w wyroku z dnia 9 stycznia 2013r., III AUa 1050/12, LEX nr 1254418, w którym stwierdził, że nie spełnia przesłanki określonej w art. 49 pkt 3 ustawy z 2008 r. o emeryturach pomostowych ubezpieczony, którego dotychczasowy okres pracy nie jest okresem pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych.

Sąd Okręgowy podzielił powyższą wykładnię, nie dostrzegając przy tym podstaw, dla których należałoby od niej odstąpić. Dodał, że wykładni rozszerzającej, a więc takiej w myśl, której do wymaganego art.49 ustawy 15- letniego stażu prac wykonywanej w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze podlegałyby zaliczeniu okres pracy zgodnie ze starym wykazem nie uzasadnia także argumentacja uwzględniająca ratio legis. Z uzasadnienia projektu ustawy o emeryturach pomostowych wynika, iż ustawodawca miał na celu przede wszystkim wprowadzenie szerszych ograniczeń możliwości skorzystania z prawa do wcześniejszych świadczeń emerytalnych. Likwidacja możliwości wcześniejszego przechodzenia na emeryturę przez niektóre grupy zawodowe uzasadniona jest także faktem, że wprowadzone w 1983r. przepisy regulujące te kwestie (rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze - Dz. U. Nr 8, poz. 43, z późn. zm.) po upływie ponad dwudziestu pięciu lat, wobec szybkiego rozwoju technologii, w wielu przypadkach stały się nieaktualne i anachroniczne. Ubezpieczeni urodzeni po dniu 31 grudnia 1948r., a przed dniem 1 stycznia 1969r., mogą skorzystać z prawa do wcześniejszej emerytury, jeśli do końca 2008 r. spełnią określone warunki dotyczące wieku i stażu pracy oraz nie podpisali umowy z otwartym funduszem emerytalnym (OFE) lub

złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych w OFE na dochody budżetu państwa za pośrednictwem ZUS. Po tej dacie wcześniejsze zakończenie aktywności zawodowej będzie możliwe jedynie zgodnie z zasadami określonymi w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz w przypadku górników.

Ten cel ustawodawczy odkodował również Trybunał Konstytucyjny w wyroku mającym za przedmiot rozstrzygnięcie zgodności z Konstytucją nowych wykazów prac w warunkach szczególnych lub szczególnym charakterze. Na konieczność weryfikacji liczby osób uprawnionych do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym zwrócił uwagę Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 20 maja 2008r., o sygn. SK 9/07, OTK ZU nr 4/ (...), poz. 60, w którym stwierdził, że demokratyczne przemiany społeczno-gospodarcze spowodowały, że ubezpieczenie społeczne powinno przestać być wykorzystywane jako instrument rozwiązywania problemów na rynku pracy. Aktualnym problemem jest dziś nie wysyłanie pracowników na wcześniejsze emerytury, lecz ich motywowanie do jak najdłuższej aktywności zawodowej i społecznej, jeśli pozwala na to ich sytuacja psychofizyczna". W wyroku tym Trybunał podkreślił także, że w obliczu postępu w dziedzinie medycyny pracy oraz BHP i wynikających z tego zmian w sposobie wykonywania pracy istnieje konieczność zweryfikowania przesłanek, którymi kierował się prawodawca w 1983 r. przy konstruowaniu preferencyjnych rozwiązań skracania wieku emerytalnego. W innym wyroku - z dnia 3 marca 2011r., K 23/09, OTK-A 2011/2/8, Trybunał Konstytucyjny wskazał natomiast, że ustawodawca wyszedł z założenia, że emerytura pomostowa będzie przysługiwała osobom pracującym w najtrudniejszych warunkach, które nie mogą być usunięte przez pracodawcę żadnymi środkami profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej (zob. definicja pracy w szczególnych warunkach - art. 3 ust. 1 u.e.p.). Dlatego też w wykazie prac w szczególnych warunkach nie znalazły się prace, w wypadku których istnieje możliwość skutecznego zapobiegania trwałemu uszkodzeniu zdrowia pracownika. Ponadto w ustawie przyjęto inną konstrukcję określenia wykazów prac szczególnych. W okresie ponad 25 lat obowiązywania rozporządzenia zmiany gospodarcze, techniczne i technologiczne znacząco wpłynęły na warunki wykonywania niektórych rodzajów prac zawartych w tym wykazie. Prawo do emerytur pomostowych określone zostało przede wszystkim w relacji do rodzajów prac, natomiast prawo do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym wyznaczone było w relacji do wykazu stanowisk, ustalanych w poszczególnych zakładach przez uprawnione podmioty, zgodnie z rozporządzeniem z 1983 r. Celem takiego rozwiązania było wyeliminowanie sytuacji, gdzie formalnie zajmowane stanowisko nie odpowiadało rodzajowi wykonywanej pracy.

W ocenie Sądu Okręgowego nie budzi wątpliwości z perspektywy poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych, że ubezpieczony w przebiegu całego okresu ubezpieczenia nie wykazał, aby przez 15 lat wykonywał jakąkolwiek pracę, która zostałaby scharakteryzowana w wykazach wydanych na podstawie art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych, czyli tzw. „nowych wykazach”. Odwołujący nie spełnił zatem zasadniczej przesłanki, zatem brak podstaw do uwzględnienia jego odwołania. Kwestia oceny, czy praca teleradiomechanika podlegałaby ewentualnej kwalifikacji z punktu widzenia wykazu A do rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnym charakterze jest w tej sytuacji indyferentna dla rozstrzygnięcia sprawy, ale Sąd Okręgowy jednoznacznie stanął na stanowisku, że w czasie zatrudnienia od 15.10.1974r. do 30.06.1990r. w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie Handlu (...) w P. odwołujący stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w warunkach szczególnych, o której mowa w Wykazie A dział XIV poz. 4 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł wnioskodawca zaskarżając powyższy wyrok w całości. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie prawa materialnego: art. 4 i 49 Ustawy z dnia 18 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz.U. z 2008 r. nr 237 poz. 1656) poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i podstawie art. art. 368 § 1 pkt 5 k.p.c. wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie odwołania, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Płocku.

W uzasadnieniu skarżący podniósł, że ZUS nie kwestionował faktu, iż sytuacja odwołującego wskazywała na to, że kwestia ustalenia prawa do emerytury podlega rygorowi art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych (poza brakiem wykazania 15 letniego stażu pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach pomostowych lub o emeryturach i rentach z FUS) i było to niesporne. Zaskarżonym wyrokiem Sąd Okręgowy w Płocku ustalił nie budzący wątpliwości żadnej ze stron stan faktyczny: odwołujący J. M. od 1974 r. do 1990 r. pracował w

Wojewódzkim Przedsiębiorstwie Handlu (...) w P., zaś jego praca polegała na naprawie kineskopowych odbiorników telewizyjnych, była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, a więc odwołujący wykonywał pracę o której mowa w Wykazie A dział XIV poz. 4 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. Sąd ustalił ponadto, iż po 1.01.2009 r. odwołujący pracował przez 15 dni w szczególnych warunkach w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych, oraz iż łączny staż pracy odwołującego wynosi 39 lat, 1 miesiąc i 2 dni. Zgodnie z powołaną ustawą o emeryturach pomostowych o emeryturę w trybie tej ustawy mogą ubiegać się ubezpieczeni bądź na podstawie art. 4 ustawy, bądź na podstawie art. 49 ustawy. Datą graniczną jest 1.01.2009 r. i fakt czy po tej dacie osoba ubiegająca się o świadczenie wykonywała prace w szczególnych warunkach kwalifikowaną na podstawie art. 3 ust. 1 i 3 ustawy. Sąd na str. 3 uzasadnienia wyroku stwierdził cyt.: "Ponieważ poza jakimkolwiek sporem jest, że ubezpieczony po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał przez 15 dni prace w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych, kwestia ustalenia prawa odwołującego do świadczenia podlega rygorom wynikającym z art. 4 ustawy." Wobec powyższego zastosowanie w dalszej części uzasadnienia Sądu argumentacji dotyczącej przesłanek oddalenia odwołania na podstawie art. 49 ustawy jest całkowicie niezrozumiałe i pozbawione podstaw zarówno prawnych jak i faktycznych. Sąd - analizując sytuację odwołującego - stwierdza (na str. 4 uzasadnienia), iż kiedy osoba, starająca się o świadczenie nie pracuje po 1.01.2009 r. w szczególnych warunkach w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych, to może nabyć prawo do takiego świadczenia tylko wtedy, gdy wykaże, iż dotychczasowy staż pracy można kwalifikować jako prace w warunkach szczególnych według art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych. W ocenie skarżącego jest to odwołanie do art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych (takiej zresztą sytuacji faktycznej dotyczy powołany przez Sąd wyrok SN), zaś na stronie 3 uzasadnienia Sąd uznał, iż wobec odwołującego winien zostać zastosowany art. 4 tejże ustawy, ponieważ odwołujący po 1.01.2009 r. pracował w warunkach szczególnych w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach pomostowych. W dalszej części uzasadnienia, po szczegółowym przeanalizowaniu obowiązującej linii orzecznictwa SN (a dotyczącej art. 49 ustawy) oraz przesłanek jakimi kierował się ustawodawca wprowadzając zmiany w przepisach emerytalnych, Sąd na str. 6 uzasadnienia stwierdził, iż nie budzi jego wątpliwości, iż odwołujący w latach 1974-1990 pracował w szczególnych warunkach w rozumieniu przepisów z ustawy o FUS. Wobec powyższego nie budzi wątpliwości, iż odwołujący spełnił łącznie wszystkie przesłanki z art. 4 ustawy - w tym przesłankę wykonywania do 1.01.1999 r. pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze w rozumieniu ustawy o emeryturach i rentach z FUS). Znamiennym jest, zdaniem apelującego, iż ZUS nie zakwestionował żadnej z przesłanek wynikających z art. 4 poza brakiem wykazania 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze bądź w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych bądź w rozumieniu ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Co więcej na oficjalnej stronie internetowej ZUS widnieje informacja, iż: „Przy ustalaniu co najmniej 15-letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze sumuje się okresy pracy:

- przebyte przed dniem 1 stycznia 2009 r., jako okresy pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu dotychczasowych przepisów, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy,
- przebyte zarówno przed 1 stycznia 2009 r., jak i po 31 grudnia 2008 r. okresy pracy wymienionej w nowych wykazach prac, stanowiących załączniki do ustawy. "

Skarżący wskazał, że niniejsze postępowanie miało na celu udowodnienie, iż w latach 1974-1990 odwołujący pracował w szczególnych warunkach w rozumieniu przepisów o emeryturach i rentach z FUS. Zatem - biorąc pod uwagę ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd (vide: str. 6 uzasadnienia) zaskarżony wyrok winien być zmieniony, albowiem odwołujący przed 1.01.2009 r. pracował w szczególnych warunkach w rozumieniu przepisów ustawy o FUS, po 31.12.2008 r. pracował w szczególnych warunkach w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach pomostowych oraz spełnił wszystkie pozostałe przesłanki z art. 4 powołanej ustawy. Niezależnie od powyższego apelujący stwierdził, iż powoływanie się przez Sąd na zamysł ustawodawcy, który ograniczył możliwość wcześniejszego przechodzenia na emeryturę tylko do zawodów wykonujących prace najcięższe ze względu na "możliwość skutecznego zapobiegania trwałemu uszkodzeniu zdrowia pracownika" wobec zmian gospodarczych, technicznych i technologicznych w przypadku odwołującego wygląda na ironię. Odwołujący bowiem przez prawie 40 lat pracował w warunkach, w których narażony był na promieniowanie jonizujące i pola magnetyczne - a miało to miejsce w czasach, kiedy

nie stosowano żadnych zapobiegawczych środków organizacyjnych, technicznych i medycznych (ponieważ działa się to przed wzmiankowanymi zmianami gospodarczymi i technologicznymi). Odwołujący naprawiał telewizory kineskopowe (których się już nie produkuje), ma problemy ze wzrokiem, nie jest w stanie zobaczyć mikroskopijnych podzespołów montowanych obecnie w sprzętach agd, z uwagi na podeszły wiek nie jest także najczęściej w stanie ich naprawić, bo brakuje mu precyzji ruchów. Zatem wzmianka o motywowaniu do jak najdłuższej aktywności zawodowej i społecznej (z wyroku TK z 20.05.2008 r. SK 9/07) jest o tyle trafna, że zawiera pominięte całkowicie przez Sąd stwierdzenie: „o ile pozwala na to sytuacja psychofizyczna”. W przypadku odwołującego sytuacja psychofizyczna dyktowała konieczność przejścia na wcześniejszą emeryturę.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawcy znajduje uzasadnione podstawy i podlega uwzględnieniu, bowiem Sąd Okręgowy dokonał błędnej interpretacji prawa materialnego tj. art. 4 i 49 Ustawy z dnia 18 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz.U. z 2008 r. nr 237 poz. 1656) poprzez ich niewłaściwe zastosowanie

Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych prawo do emerytury przysługuje pracownikowi, który urodził się po dniu 31 grudnia 1948 roku, posiada staż pracy w szczególnych warunkach wynoszący co najmniej 15 lat, osiągnął wiek 60 lat dla mężczyzn, wykazuje okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze 25 lat dla mężczyzn, wykonywał prace w warunkach szczególnych przed dniem 1 stycznia 1999 roku oraz po dniu 31 grudnia 2008 roku i rozwiązał stosunek pracy, przy czym wszystkie powyższe warunki muszą być spełnione łącznie, bowiem brak spełnienia choćby jednego z nich powoduje niemożność nabycia prawa do świadczenia.

W myśl przepisów przejściowych cytowanej ustawy tj. art. 49 prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12, zaś w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze.

Zgodnie z utrwalonym w orzecznictwie sądowym poglądem warunkiem skutecznego nabycia emerytury pomostowej w świetle wykładni językowej art. 4 i 49 ustawy z 2008 r. o emeryturach pomostowych jest legitymowanie się określonym stażem w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze (w rozumieniu tej ustawy lub przepisów dotychczasowych) oraz kontynuowanie pracy w tych warunkach po wejściu w życie ustawy o emeryturach pomostowych, tj. po dniu 1 stycznia 2009 r. Jeżeli osoba ubiegająca się o to świadczenie nie kontynuuje pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze i z tego względu posiada jedynie staż pracy w warunkach szczególnych według poprzednio obowiązujących przepisów, to może nabyć prawo do "nowego" świadczenia jedynie wówczas, gdy dotychczasowy staż pracy (okres prac) można kwalifikować jako prace w warunkach szczególnych w rozumieniu obecnie obowiązujących przepisów (art. 3 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych) lub o szczególnym charakterze (art. 3 ust. 3 tej ustawy). Innymi słowy, brak podstaw prawnych do przyznania emerytury pomostowej takiemu ubezpieczonemu, którego dotychczasowy okres pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze nie może być traktowany w ten sposób.

Zgodnie z niespornymi ustaleniami faktycznymi J. M. ukończył 60 lat, legitymuje się okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze ponad 25 lat, wykonywał prace w warunkach szczególnych przed dniem 1 stycznia 1999 roku oraz po dniu 31 grudnia 2008 roku i rozwiązał stosunek pracy, zatem spełnił wszystkie warunki określone w art. 4 ustawy. Sąd Okręgowy ustalił bowiem, że praca teleradiomechanika podlegała kwalifikacji z punktu widzenia wykazu A do rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach wskazując, że w czasie zatrudnienia od 15.10.1974r. do 30.06.1990r. w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie Handlu (...) w P. odwołujący stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w warunkach szczególnych, o której mowa w Wykazie A dział XIV poz. 4 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. Poza jakimkolwiek sporem pozostaje również fakt, że J. M. wykonywał pracę w warunkach szczególnych po dniu 31 grudnia 2008 roku tj. pracę w warunkach wymienioną w załączniku nr 1 poz. 38 ustawy o emeryturach pomostowych w wymiarze 15 dni, będąc zatrudnionym w Zakładzie Usług (...) od 04. do 18.11.2013r.

Reasumując, należy stwierdzić, że Sąd Okręgowy niesłusznie uznał, że wnioskodawca nie spełnił przesłanek z art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych, bowiem udowodnił, że urodził się po dniu 31 grudnia 1948 roku, posiada staż pracy w szczególnych warunkach wynoszący co najmniej 15 lat, osiągnął wiek 60 lat dla mężczyzn, wykazuje okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze 25 lat dla mężczyzn, wykonywał prace w warunkach szczególnych przed dniem 1 stycznia 1999 roku oraz po dniu 31 grudnia 2008 roku i rozwiązał stosunek pracy, przy czym wszystkie powyższe warunki spełnił łącznie.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c., zmienił zaskarżony wyrok i orzekł jak w sentencji przyznając wnioskodawcy prawo do emerytury pomostowej od dnia 1 grudnia 2013r. tj. od pierwszego dnia miesiąca, w którym złożono wniosek.